

Boško Pribičević i Damir Medak: "GEODEZIJA U GRAĐEVINARSTVU"

U rujnu 2003. godine Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci objavio je sveučilišni udžbenik "Geodezija u građevinarstvu" autora doc. dr. sc. Boška Pribičevića i prof. dr. sc. Damira Medaka s Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Autori su ovim vrijednim djelom popunili prazninu koja postoji već gotovo 20 godina u tom području. Naime, toliko je vremena prošlo od posljednjeg izdanja knjige "Praktična geodezija" prof. Slavka Macarola, kojom su se studenti građevinarstva najčešće koristili svladavajući znanje iz kolegija "Geodezija".

S obzirom na to da već godinama nema udžbenika iz tog područja na hrvatskom jeziku, teško je napraviti njegovu usporedbu s nekim drugim domaćim djelom. No, sa sigurnošću možemo konstatirati da se radi o suvremenom udžbeniku, koji je obuhvatio najsvremenije geodetske mjerne uređaje i metode rada, pa je tim karakteristikama ravнопravan najnovijim inozemnim djelima iz tog područja.

Knjiga je tvrdo uvezana i na 256 stranica donosi 112 ilustracija te 16 priloga u boji. Detaljan prikaz sadržaja s popisom slika nalazi se na početku, dok su popis literature sa 70 naslova i indeks pojmove na kraju. Udžbenik se sastoji iz dvaju dijelova: u prvom je opisana geodezija kao znanstvena disciplina i struka kako bi se građevinarima opisala cijelokupna geodetska djelatnost, dok je u drugom dijelu opisana primjena geodezije u svakoj pojedinoj grani građevinarstva. Pritom je obuhvaćeno cijelovito područje geodezije potrebno za studij građevinarstva. Ukratko je naveden i povijesni prikaz geodezije, ali je težina dana na suvremene metode rada geodetskih stručnjaka pri projektiranju, gradnji, kontroli i određivanju pomaka i deformacija tijekom korištenja objekata. Broj formula sveden je na najnužnije, čime su izbjegnuti nepotrebni detalji. Posebna je pozornost posvećena opisu najnovijega tehnološkog razvoja geodetske struke: automatiziranim elektroničkim instrumentima, satelitskom pozicioniranju i geoinformacijskoj tehnologiji.

U nastavku se navode naslovi poglavlja:

I. dio: Osnove geodezije

1. Uvod
2. Geodetska mjerena i instrumenti
3. Točnost mjerena i račun izjednačenja
4. Koordinatni sustavi i koordinate
5. Geodetske mreže
6. Geodetska izmjera zemljišta
7. Satelitsko pozicioniranje
8. Geodetske evidencije, karte i planovi
9. Geoinformacijski sustavi
10. Komora i ovlašteni inženjeri

II. dio: Primjena geodezije u građevinarstvu

11. Geodetski radovi u fazi projektiranja i gradenja
12. Geodetski radovi u pojedinim granama građevinarstva
13. Geodetski radovi pri projektiranju i trasiranju prometnica
14. Određivanje površina i zemljanih masa
15. Mjerena pomaka i deformacija građevinskih objekata

Ne treba previše naglašavati da je predmetni udžbenik zaista važan za studente građevinarstva, ali sigurno će dobro poslužiti i u praksi kako kolegama građevinarima, tako i geodetima. Udžbenik ima sasvim prikladan pristup, jer je pisan za negeodete, dakle lako će ga pratiti kako studenti građevinarstva za koje je pisan tako i studenti drugih struka koji služe količinu "Geodezija", ali također i stručnjaci iz prakse.

Izdavač ovog vrijednog doprinosa geodetskoj stručnoj literaturi u nas je ugledna izdavačka kuća V.B.Z. d.o.o., a za kvalitetni tisak pobrinuo se Grafički zavod Hrvatske. Recenzenti knjige bili su prof. dr. sc. Krsto Šimičić, prof. dr. sc. Florjan Vodopivec i prof. dr. sc. Dražan Domandžić. Financijsku su potporu dali Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Grad Zagreb – Gradska zavod za katastar i geodetske poslove, Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu – Razred inženjera geodezije, Hrvatsko geodetsko društvo, Geodetski zavod d.d. Rijeka, Geodetski zavod Osijek, Geoprojekt d.d. Zagreb, Geowild d.o.o. Zagreb, Gisdata d.o.o. Zagreb, Geoservis d.o.o. Pula, Geodetski zavod Split, Zavod za fotogrametriju d.d. Zagreb, INA industrija nafte – Naftaplin Zagreb.

Knjiga se može nabaviti kod izdavača (www.vbz.hr) ili u skriptarnici AGG-fakulteta, Zagreb, Kačićeva 26, a preporučuje se i geodetima kao sažeti pregled cijelokupne suvremene geodezije.

Krsto Šimičić

IZ STRANIH ČASOPISA

Allgemeine Vermessungs-Nachrichten, Vol. 110, No. 10, 2003.

- Katastrophenmanagementsystem von Istanbul – Ein Beispiel für öffentliche Dienstleistungen durch neue Medien in der Türkei. Z. Alkis. 322.-327.
- Zur Entwicklung strukturschwacher ländlicher Raume im Sinne des Leitbildes der nachhaltigen Raumordnung. K.-H. Thiemann. 328.-334.
- Lichtleiter-Schleife zur telemetrischen Temperaturbestimmung mit elektrooptischen Diestanzmesser. K. Cmielewski. 335.-339.
- The Influence of Aerosol Particles on Reduction of Use of Telescope. Z. Lasic. 340.-347.
- Bestimmung einer ausgleichenden Pyramide. D. Schwenkel. 348.-352.

Geomatics Info Magazine, Vol. 17, No. 10, 2003.

- GIS and Crime: CrimeStat II: A Spatial Statistics and Visualisation Software Tool. N. Levine. 12.-
- Earthquake Prediction Using GPS: A New Method Based on GPS Network Triangles. S. Murai, H. Araki. 34.-
- GIS in Airport Noise Management: A Case Study at Split in Croatia. Y. Zhao, Y. Sun. 40.-
- Gantry Crane Auto-steering: Ultrahigh-precision GPS Positioning and Navigation. D. Kim, R. B. Langley. 48.-
- Simulation Models in SDI: Integrating Simulation Standards in GEO-processing. I. Simonis, A. Wytsisk. 56.-
- IT Renewal Strategy for Land Registry and Cadastre: 'Big Bang' or 'Step-by-step' Approach? W. Hawerk. 68.-

Journal of Geodesy, Vol. 77, No. 5-6, 2003.

- Nonlinear filtering of continuous systems: foundational problems and new results. P. Xu. 247.-256.
- Harmonic analysis of the Earth's gravitational field by means of semi-continuous ephemerides of a low Earth orbiting GPS-tracked satellite. Case study: CHAMP. T. Reubelt, G. Austen, E. W. Grafarend. 257.-278.